

Tussen
Burger en Gemeente

Jan Sterenborg
2014

Opgedragen aan
alle burgers van Nederland

Voorwoord

“We leven in woelige tijden, het is *crisis* wordt er beweerd althans.
Of dat echt zo is?”

Heeft de regering ons één berekening laten zien waaruit dat blijkt? Miljarden vliegen naar de zuidelijke landen en wij burgers van de staat der Nederlanden moeten het maar uitzoeken. Als er al sprake is van een crisis dan is het zeker een morele crisis.

Betrouwbaarheid is het sleutelwoord.

De politici zijn niet meer betrouwbaar,
de regering is niet meer betrouwbaar,
de banken zijn niet meer betrouwbaar,
de priesters zijn niet meer betrouwbaar,
de notarissen zijn niet meer betrouwbaar,
de wetenschappers zijn niet meer betrouwbaar,
de artsen zijn niet meer betrouwbaar,
de advocaten zijn niet meer betrouwbaar en ga zo maar door.

In dit boekje gaat het om de redding van de rechtsstaat.
Waarom zou die gered moeten worden?
Die rechtsstaat is er toch al?

Schijnbaar is dat zo, maar als we goed kijken dan zien we eigenlijk alleen een machtsbolwerk dat zich van burgers weinig of niets aantrekt.

Wat is het verschil tussen een rechtsstaat en een machtsbolwerk?

In een machtsbolwerk is er sprake van een tweedeling: de machtigen en het “klootjesvolk” om het maar eens oneerbiedig uit te drukken. Je kunt ook zeggen de rijken en de minder bedeelden.

Als we zien wat bijvoorbeeld middenstanders in Nederland voor een werk moeten verzetten om hun kost te verdienen dan is het beschamend dat politici menen veel geld tot en met de Balkenende-norm te moeten verdienen. Over de omstandigheden waarbinnen de ZZP-ers moeten opereren maar niet te spreken. Volgens de politiek moeten de ambtenaren er in salaris op vooruit,

mensen die uit hoofde van hun beroep al geen enkele [bestaans]onzekerheid hebben! Je schaamt je om Nederlander te zijn¹.

Er is ook vijandschap in een machtsbolwerk, want de machtigen vrezen iedere dag voor hun positie, stel je voor en de droom is natuurlijk het ultieme “Zwitserlevengevoel”.

Binnen een rechtsstaat is die tweedeling er niet. Iedereen is in rechten gelijk. We hebben een aantal zaken binnen deze rechtsstaat gemeen: de spelregels bijvoorbeeld uitgedrukt in onze grondwet en wetten.

Of je nu een minister, een burgemeester of een gemeentesecretaris, een ambtenaar etc. of een uitkeringsgerechtigde bent. Allen vooraf genoemden worden betaald door diezelfde rechtsstaat, zelfs onze koning en koningin. Het gaat zelfs verder: ook medewerkers van de woningcorporaties worden middels de huursubsidie of woonkostentoeslag indirect betaald door diezelfde rechtsstaat.

De staat is een *overkoepelende* organisatie en die zorgt voor haar burgers, *alle* burgers. Vandaar dat de overheid *zorgplicht* heeft. De individuele burger heeft dat niet.

De individuele burger heeft rechten en draagt als het goed is verantwoordelijkheid.

De onafhankelijke rechter is de enige instantie in Nederland die die zorgplicht van de overheid kan afdwingen. Dat kan bij burgers niet, burgers zijn vrije mensen.

Sluwe politici willen ons de laatste tijd laten geloven dat wij burgers die zorgplicht hebben maar dat is misleidend. In een rechtsstaat heeft de overheid zorgplicht en niemand anders.

Welke middelen heeft de burger binnen de rechtsstaat om te krijgen wat in overeenstemming is met zijn of haar wezenlijke behoeften en waar hij binnen de gestelde kaders recht op heeft, of recht op meent te hebben?

¹ Ik heb niets tegen ambtenaren of dat zij meer zouden verdienen, wat ik stuitend vind van de politiek is dat zij in tijden dat iedereen moet inleveren dit soort berichten de wereld inbrengt. Dat heeft mi. met treiteren te maken en/of het verzamelen van politieke vrienden.

In dit boekje duidt de auteur twee wegen aan die de burger op zijn weg naar gerechtigheid kan bewandelen:
de *bestuursrechtelijke* weg en de *strafrechtelijke* weg.

Bovendien wijst hij op een *derde* weg die beide extremen kan overbruggen².

In onze samenleving worden de burgers voortdurend op de bestuursrechtelijke weg gestuurd door de overheidsinstanties. Dit is echter een heilloze weg. De toetsing is puur procedureel en niet inhoudelijk.

Allerhande bliksemafleiders worden ingezet zoals een bezwaarschriftencommissie en een Nationale Ombudsman. Al deze instanties snijden geen hout voor de burger met zijn *inhoudelijke* behoefteclaim.

Vandaar dat in dit geschrift de strafrechtelijke weg als andere bestaande weg gewezen wordt.

De strafrechtelijk weg is een weg die inhoudelijk toetst. Heb ik als burger recht op het geld of niet en niet morgen maar *nu* en wordt dat geld mij ten onrechte onthouden?

Maar zelfs deze weg is lastig om te begaan daar men probeert zoals de schrijver zelf ervaren heeft de burger toch weer op de bestuursrechtelijke weg te sturen omdat dat minder schadelijk is voor het aanzien van de heersende machthebbers. Want zodra de officier van justitie de zaak voor de rechter brengt is er sprake van een strafzaak en komt dat in de openbaarheid!

Volgens de schrijver is het niet voor de rechter brengen van een zaak, een grove aantasting van de rechtsstaat.

Bijvoorbeeld: de officier van justitie gaat door een aanklacht niet voor de rechter te brengen in feite op de stoel van de rechter zelf zitten en ontloopt zo zijn eigen verantwoordelijkheid.

De officier van justitie speelt door zo te handelen het machtsspel gewillig mee, in wezen bezwijkt hij voor de politieke druk die op hem uitgeoefend wordt.

² Er is nog een weg en dat is de weg middels de politiek maar die functioneert niet: de algemene smoes is dat de raad geen individuele gevallen mag behandelen, ook al betreft het algemeen geformuleerde problemen. En waarom zouden geen individuele gevallen behandeld mogen worden? In de tweede kamer worden zelfs persberichten behandeld!

De rechter is namelijk de enige instantie die de staat tot handelen kan dwingen en die weg wordt de burger ontnomen door een lid van diezelfde rechtsstaat.

De onafhankelijke rechter is er ook om de burger tegen de *willekeur* van de staat te beschermen.

Als echter de vertegenwoordigers van diezelfde rechtsstaat een machts spel spelen dan dienen zij niet de rechtsstaat en ook niet de burger: zij onthouden de burger in feite zijn fundamentele burgerrecht.

De rechter dient te toetsen en niet de officier van justitie.

De rechter dient te toetsen en niet de politiebeambte

De rechter dient te toetsen en niet de medewerker van de sociale dienst.

De rechter dient te toetsen en niet de Nationale Ombudsman.

De rechter dient te toetsen en niet etc³.

Dit alles leidt tot de stelling dat *de rechter vrij toegankelijk dient te zijn voor alle staatsburgers*⁴.

De auteur hoopt van harte dat steeds meer mensen het belang van de rechtsstaat gaan inzien ten behoeve van een meer menselijke samenleving.

De derde weg wordt aangegeven om een stormloop op de onafhankelijke rechter te voorkomen. De gang naar de rechter dient geen doel op zich te zijn doch een laatste middel om duidelijkheid te krijgen.

³ De fraudewet van Lodewijk Asscher is ook zo'n voorbeeld van de ondergraving van de rechtsstaat. De ambtenaar krijgt een politiepet op en mag als een rechter oordelen over een cliënt.

⁴ Het hinderen van de rechtsgang is overigens strafbaar.

Welke middelen staan de burger in het contact met de gemeente ter beschikking?

Tussen
Bestuursrecht en Strafrecht

"Het is, mijne dames en heren juristen, niet de plicht van de bevolking u te vertrouwen, het is uw plicht betrouwbaar te zijn.",
aldus Marjolijn Februari in Schaf het recht en de cultuur niet af, column in NRC Handelsblad, 25 oktober 2010.

Inleiding

Als je in je leven met sociale wetgeving te maken krijgt, dan komt na enige tijd de vraag tot leven: heb ik wel recht op een specifieke voorziening? Deze vraag wordt ingegeven door de voortdurende pogingen van de lokale overheid je dat recht niet te geven.

Deze lokale overheid was en is voor mij sinds zeven jaren de gemeente Dongen⁵ in Noord-Brabant. Dit is een relatief kleine gemeente. Het kenmerkende van deze gemeente is dat zij functioneert als 'een staat in de staat'⁶. Met andere woorden in Dongen gelden de landelijke wetten en regels niet. Voor iemand uit de grote stad volledig ondenkbaar. In een grotere gemeente is alles meer *zakelijk* geregeld, terwijl in een kleine gemeente zaken meestal *persoonlijk* geregeld worden. Als je het vriendje van de wethouder bent dan heb je nergens last van, maar o wee, als dat niet zo is.

Overigens is het voor een burger ongewoon in termen van rechten te denken of te spreken. Je zit meestal in een situatie dat je [financiële] ondersteuning nodig hebt en dan gaat het niet eens om grote bedragen, maar om een steuntje in de rug.

⁵ In Dongen is het motto: "In Dongen doen we dingen samen".

⁶ Kenmerkend voorbeeld is het verfpottenfonds een uitvinding van de toenmalige wethouder Piet Panis en vormgegeven samen met Henk van Noort. Geen bijzondere bijstand maar een verfpottenfonds dat nergens in Nederland bestond. Je kreeg 200 euro en dan mocht je daar verfspullen voor kopen. Het fonds werd gefinancierd door de rente die twee weken te laat uitbetaalde uitkeringen opleverde.

In mijn zoektocht naar 'gerechtigheid' werd ik geconfronteerd met de verschillende mogelijkheden die onze samenleving de burger biedt, zijn 'recht' als staatsburger te krijgen. De conclusie is bedroevend te noemen, omdat er volgens mij, na intensief onderzoek⁷, geen echt middel voorhanden is.

De trukendoos heeft voorrang, procedures worden eindeloos vertraagd en er bestaan talloze bliksemafleiders. Als burger voel je je bedrogen.

De schrijver Arnon Grunberg schrijft in een van zijn columns: *op een gegeven moment gaat domheid over in crimineel gedrag.*

Domheid op zich is niet erg, maar de onwil om bij te leren is mijns inziens een misdaad tegen de menselijkheid te noemen. De vraag voor de burger is: wat hieraan te doen, als je er al iets aan wilt doen?

Voor vele zaken hebben we de gemeente nodig bijvoorbeeld voor:

1. Het aangeven van een geboorte.
2. Het aanvragen van een paspoort.
3. Het aanvragen van allerlei voorzieningen bijvoorbeeld: een bijstandsuitkering, langdurigheidstoelage, bijzondere bijstand.
4. Aanvragen van een vergunning.
5. Etc.

Voor een aantal van deze zaken is een bezoek aan het gemeentehuis het eenvoudigste en ook noodzakelijk bijvoorbeeld bij de aanvraag van een paspoort, het opgeven van een verhuizing. In veel gemeenten kan men bepaalde zaken al via het internet regelen.

In een aantal andere gevallen is het beter een brief te sturen of een e-mail. Normaliter wordt de brief of e-mail een paar dagen later bevestigd door de gemeente.

Als het om een puur informatieve vraag gaat, is de zaak afgerond als u het antwoord op die vraag krijgt. Als het om de aanvraag van een voorziening gaat is de gemeente gebonden aan een termijn, meestal 6 tot 8 weken maar dat kan verschillen al naar gelang de regeling. Ook heeft de gemeente de mogelijkheid de termijn te verlengen. Deze termijnen zijn mijns inziens niet meer van deze tijd. Het gaat ook om een inhoudelijke noodzaak van de kant van de aanvrager en een termijn van 2 weken lijkt mij meer dan voldoende.

⁷ De schrijver is sociaal wetenschappelijk onderzoeker [K.U. te Nijmegen, 1978].

Evenals bij een bezoek aan het gemeentehuis moet u als burger wel blijven opletten, anders krijgt u geen paspoort maar een ID-kaart en niet ieder schriftelijk antwoord van de gemeente is een antwoord op de vraag.

Veel brieven worden verstuurd alleen maar voor de vorm. Als burger dient U er op te letten dat de brief ook een antwoord is op uw vraag anders moet U er nogmaals op terugkomen.

In de kleine gemeente Dongen is het zelfs het hoogste streven om nooit antwoord te geven, want dan zit je ook nergens aan vast.

Binnen de vastgestelde termijn dient u een antwoord te krijgen en dit antwoord is in veel gevallen een besluit.

Als u het niet eens bent met het besluit dan kunt u binnen een bepaalde termijn een bezwaarschrift tegen de beslissing indienen.

Die termijn is op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht zes weken [deze termijn kan verlengd worden, dit dient dan schriftelijk te gebeuren].

In de praktijk heeft de gemeente voor de behandeling van een bezwaarschrift, een bezwaarschriftencommissie ingesteld.

Op papier wordt gezegd dat de bezwaarschriftencommissie *onafhankelijk* is, maar dat moet in de praktijk nog maar eens waar gemaakt worden, meestal zijn dit soort commissies een afspiegeling van de gemeentelijke machtsverhoudingen zeker in een kleine gemeente als Dongen. De mensen kennen elkaar via de Rotary of andere [voetbal]club.

Als indiener van een bezwaarschrift schiet je er weinig mee op, de behandeling door de commissie fungeert meer als iets wat de schijn van objectiviteit heeft.

Tot gerechtigheid leidt het niet.

Zo heb ik met betrekking tot een bezwaarschrift de ervaring, dat dit pas na 5 maanden werd behandeld, waarmee de wettelijke termijn van 14 weken, te verdagen naar 18 weken ver [circa 5 weken] werd overschreden. Niemand, behalve de rechtzoekende, die zich daar nog aan stoort. Bent u het niet eens

met de beslissing op het advies van de bezwaarschriftencommissie, kunt u naar de bestuursrechter.

Het lijkt mij voor het functioneren van de rechtsstaat beter als de bezwaarschriftencommissies worden afgeschaft en de burger meteen een beroep op de onafhankelijke rechter kan doen.

De termijnen zijn vanuit een inhoudelijk standpunt veel te lang. Als je geld nodig hebt, dan heb je *nu* geld nodig en niet pas morgen of over 5 maanden.

Hoort u alsmear niets en neemt de gemeente in feite geen beslissing dan kunt u de gemeente *in gebreke stellen* en dan moet de gemeente binnen twee weken een beslissing nemen [hier is het ineens wel mogelijk binnen twee weken te handelen].

Doen ze dat niet dan gaat er automatisch een boeteregeling lopen die kan oplopen tot maximaal 1260 euro. Hoort u na twee weken nog niets, dan stapt u naar de bestuursrechter, u betaalt het griffierecht, in dit geval 42 euro en dan gaat de bestuursrechter de gemeente een boete opleggen en dwingen te beslissen.

Verder kunt u een klacht indienen bij de Nationale Ombudsman, maar dat zou ik u afraden omdat deze mijnsinziens ook al geen deugdelijke instantie⁸ is. Zij speelt het machtsspel van de gemeente gewoon mee en daar heeft u dus weinig aan.

Het is net als de bezwaarschriftenprocedure een soort bliksemafleider. Dit alles staat in schril contrast met het vertrouwenwekkend optreden van de Ombudsman zelf [Brenninkmeijer]. Echter aan het functioneren van zijn organisatie daar heeft de burger niets aan. Ik vind het ook een oneigenlijke voorziening.

Het ware beter dat in de procedures zelf garanties ter completering van het proces ingebouwd zijn.

Ook kunt u de provincie⁹ vragen te bemiddelen in een conflict met de gemeente, omdat de provincie in de verantwoordelijkheid boven de

⁸ Het opvragen van een kopie van een brief van de gemeente Dongen aan de Nationale Ombudsman kostte mij anderhalf jaar. Het zou gaan om een elektronische brief zonder datum!

⁹ De commissaris van de koning is in Noord-Brabant is Wim van de Donk, lid van de SP.

gemeente staat. De praktijk leert echter, dat de provincie daar helemaal geen zin in heeft. Bestuurders en ambtenaren voelen zich ver verheven boven dit soort “probleempjes”. Onbegrijpelijk, daar onze staat toch hiërarchisch ingericht is.

Naast al deze mogelijkheden is er ook nog een mogelijkheid die de laatste tijd opgang maakt en dat is uw verhaal op *het internet* publiceren; met andere woorden u zoekt de openbaarheid en stelt misstanden publiekelijk aan de kaak. Hier geldt wel dat u moet weten wat u doet en dat u ervoor moet waken niet ten onrechte mensen te beschuldigen of lasterlijke taal te gebruiken. Als u het goed aanpakt, kan het een krachtig wapen zijn. Zie recentelijk de vrouw met de clusterhoofdpijn en zorgverzekeraar Menzis en Petra Ackermann uit Landsmeer die haar huis uitgedreven dreigde te worden door verhuurder Eigen Haard.

Al met al zijn de middelen die de burger ter beschikking staan heel erg mager en wat in de praktijk heel erg lastig is, is dat de termijnen verlengd worden, dat beslissingen opnieuw genomen worden waardoor het nog langer duurt; de bekende trukendoos.

Er is ook weinig bereidheid aan de kant van de lokale overheid de burger echt te helpen. De burger wordt algemeen gezien als lastig en als iets dat van het lijf gehouden dient te worden, zeker nu het economisch minder gaat en de gemeentelijke middelen onder druk staan.

Bovendien heeft een gemeente ook haar *eigen belangen*, zo is het zeer voordelig voor de gemeente dat als er middelen, bijvoorbeeld uit de bijzondere bijstand, aan het eind van het jaar overblijven die over te hevelen naar de algemene middelen en daar kan de gemeente dan ten koste van de mensen die de bijzondere bijstand nodig hebben “leuke dingen” mee doen.

Verder worden wij als burgers ook heel slecht geïnformeerd over de mogelijkheden. Een zorgvuldige overheid licht haar burgers correct en ongevraagd voor.

Het is mijns inziens de taak van een gemeente om burgers voor te lichten, zelfs een ambtelijke plicht.

In de ambtenaren-ees staat aan het einde:

Ik zweer [beloof] dat ik mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt zal schaden.

De vraag is of iemand nog weet wat dat inhoudt, “zoals een goed ambtenaar betaamt”¹⁰. In de grotere gemeenten is het een intern streven de kwaliteit van de dienstverlening te handhaven en te verbeteren.

Als simpele burger zou je verwachten dat de ambtenaar zich op de eerste plaats aan de wet houdt en handelt naar de geest van de wet. Maar wat als hij of zij dat niet doet?

Je kunt een klacht indienen en vervolgens wordt deze klacht *intern* behandeld. Is er sprake van plichtsverzuim? Mijn ervaring in deze kleine gemeente Dongen is, dat deze weg geen zin heeft, men dekt elkaar. De gemeentesecretaris in Dongen¹¹ is het hoofd van het personeel en hij behandelt de klacht.

Dan is er nog een tweede benadering, namelijk de *strafrechtelijke* benadering. Deze benadering biedt zeker mogelijkheden, want als:

1. een ambtenaar willens en wetens een wet niet uitvoert is hij in feite in overtreding: *hij licht de boel op*.
2. deze ambtenaar u willens en wetens verkeerd informeert, dan is er sprake van *misleiding*, en ten slotte:
3. als de ambtenaar u voortdurend onder druk zet en u laat weten dat u uw uitkering kunt verliezen als u dit of dat niet doet, dan is dat in wezen *intimidatie*.

Dus *oplichting*, *misleiding*, *intimidatie* zijn mijns inziens redenen om de strafrechtelijke weg te gaan bewandelen, zeker als de interne procedure die over plichtsverzuim gaat, niet werkt. Ook als de gemeente u verbiedt contact te maken met het college van burgemeester en wethouders [dat eindverantwoordelijkheid draagt] is dat *discriminatie* te noemen en dus een vierde reden deze weg te bewandelen. En wat de schrijver zelf meemaakt is een vijfde reden om deze weg te bewandelen: *valsheid in geschrifte* van de kant van de overheid en daar staat zelfs 1 tot 8 jaar gevangenisstraf op. Men doet alsof men een

¹⁰ Het zou aan te bevelen zijn in wet en regelgeving het gebruik van bijvoeglijke naamwoorden te verbieden.

¹¹ Gemeentesecretaris in Dongen is mr. Henk van Noord

brief verstuurd heeft maar daar blijkt later niets van waar te zijn en worden er llerhande acties ondernomen¹² om te suggereren dat de brief toch verstuurd is.

Deze *strafrechtelijke* weg start door aangifte te gaan doen bij de politie.

Problemen bij deze gang van zaken zijn:

- a. De betreffende ambtenaar kunt u niet direct in staat van beschuldiging stellen. Het handelen van gemeentelijke ambtenaren valt onder verantwoordelijkheid van burgemeester en wethouders. U moet dus burgemeester en wethouders verantwoordelijk stellen.
- b. Tweede probleem is dat de betreffende burgemeester korpsbeheerder kan zijn van de politie. Dus in sommige gevallen moet de politie haar eigen baas aanpakken! En dat zal in de praktijk veel weerstand oproepen.
- c. Een derde probleem met de politie is dat ze de strafrechtelijke weg niet gaarne bewandelen vanwege allerlei persoonlijke verbanden. Je wordt met smoezen het welbekende bos in gestuurd. Om dit op te vangen kan men direct een brief aan de hoofdofficier van Justitie sturen¹³. Dit laatste is wederom geen garantie want de weg naar de rechter in Nederland is goed afgeblokt. Het lijkt wel of de zaken zo ingericht zijn dat de burger zeker niet zijn vermeende recht zal krijgen en dat is ten voordele van de bestaande machtsverhoudingen en ten nadele van het functioneren van de rechtsstaat c.q. de burger zelf.

De burger staat in de gang naar gerechtigheid de volgende twee wegen ter beschikking:

de *bestuursrechtelijke* benadering en de *strafrechtelijke* benadering.

Nu kan de ene benadering argumenten opleveren voor de tweede. Als de bestuursrechter de gemeente veroordeelt voor het te laat reageren op bijvoorbeeld de 'ingebrekestelling' dan hebt u richting strafrecht al een argument dat laat zien dat de gemeente c.q. de betreffende ambtenaar niet helemaal betrouwbaar is.

¹² Men stuurt een zogenaamde brief zonder ondertekening of verzenddatum-stempel.

¹³ Zie bladzijde 19 voor de adressen. In dit geval heeft de schrijver de proef op de som genomen en middels een klacht gericht aan de officieren van justitie in Breda, de gemeente Dongen beschuldigd van valsheid in geschriften. De gemeente Dongen beweerde een brief te hebben verstuurd aan tandarts Reijnen uit Tilburg voor een second opinion, echter tot op heden heeft de gemeente Dongen een kopie van de brief niet kunnen leveren ook niet met de wet openbaarheid van bestuur in de hand. Tandarts Reijnen weigerde ook een kopie door te sturen. Ter ondersteuning van de klacht had de schrijver vijf rapporten over het disfunctioneren van de gemeente Dongen meegestuurd onder de titel "de erfenis van Simone"[blz. 41]. En toch meende de officier van justitie de klacht niet gegrond te kunnen verklaren en verwees de klager naar het strafhof in 's Hertogenbosch die ook al niets meende te kunnen doen voor de klager, zelfs niet mediëren.

Dit alles komt de normale burger misschien een beetje vreemd over maar als we onze rechtsstaat serieus nemen dan moeten we deze gang van zaken wel degelijk ook serieus nemen.

Wat ik hier in een kleine gemeente als Dongen meemaak, is dat er in feite 'een staat in een staat' ontstaan is en iedereen, burgemeester en wethouders, de politiek, vinden dat wel prima zo. Zelfs als je als burger geen afspraak meer kunt maken met een lid van het college van burgemeester en wethouders, dan reageert niemand, zelfs de politieke partijen niet. Dit alles gaat mij als staatsburger wel heel erg veel te ver.

Ambtenaren hebben een dubbele taak: ze dienen de politiek en ze dienen de burgers. Als de praktijk laat zien dat ze feitelijk alleen maar de politiek [en dit vertaalt zich als het niet willen uitgeven van gelden die de burger toekomen] dienen dan is het tijd voor actie.

De overheid heeft *zorgplicht* en de onafhankelijke rechter is de enige instantie die de overheid kan dwingen deze plicht te vervullen. De burger heeft geen zorgplicht, de burger is een vrij mens die door zijn burgerschap binnen de rechtsstaat rechten heeft en als het goed is verantwoordelijkheid draagt. De overheid heeft deze vrijheid niet omdat de overheid moet zorgen voor *alle* burgers.

Het verschil tussen *diefstal* van een horloge en *het niet uitvoeren van een wet* is dat het bij een horloge om 'persoonlijk bezit' gaat en dat als we over het niet uitvoeren van een wet spreken, verwijzen we naar 'collectief bezit' dat gestolen wordt, of anders gezegd: de rechten die de wet geeft, worden de burger onthouden.

In beide situaties is er mijns inziens sprake van onjuist handelen en als het structureel is van een misdaad.

Samenvattend:

De twee benaderingen voor de burger binnen de rechtstaat zijn:

1. De bestuursrechtelijke weg
2. De strafrechtelijke weg

De rechtstaat heeft zorgplicht.

Alleen de onafhankelijke rechter kan de staat dwingen deze plicht na te komen. Het is ook de taak van de onafhankelijke rechter de burger tegen de willekeur van de staat te beschermen.

De bestuursrechtelijke weg is als volgt:

1. Indienen van een verzoek bv binnen WWB of Bijzondere bijstand etc.
2. Beslissing, binnen de geldende termijn, door B&W.
3. Niet eens met de beslissing: dan een bezwaarschrift indienen.
4. Behandeling door de bezwaarschriftencommissie.
5. Niet eens met de beslissing op bezwaar (met de bevindingen van de bezwaarschriftencommissie) dan naar de bestuursrechter.
6. Betalen van griffierechten: Het griffierecht voor privépersonen bedraagt voor uitkering, huursubsidie/huurtoeslag, belastingaangifte [privé] 42 euro per geval. Voor andere bestuursrechtelijke zaken bedraagt het griffierecht voor privépersonen 160 euro.
7. Zitting van de bestuursrechter.
8. Uitspraak bestuursrechter.
9. Hoger beroep is mogelijk bij de centrale Raad van Beroep [CRvB] voor de burger is, als het al zo ver zou moeten komen, een slopend en niet aan te raden traject.

Mocht de gemeente tussentijds niet tijdig reageren dan heeft u de mogelijkheid de gemeente in gebreke te stellen. Dan moet de gemeente binnen twee weken een beslissing nemen.

Wil de gemeente bepaalde stukken niet als kopie toesturen dan beroept u zich op de wet openbaarheid van bestuur [WOB]

U kunt ook nog een klacht indienen bij de Nationale Ombudsman, maar dat is geen aan te bevelen weg.

De strafrechtelijke weg:

Als er sprake is van misleiding, intimidatie, oplichting, valsheid in geschrifte, discriminatie en bijvoorbeeld het onthouden van gelden gebaseerd op sociale wetten [wat in feite diefstal is] dan gaat u de strafrechtelijke weg op.

Dit houdt in:

1. U doet aangifte bij de politie tegen het college van burgemeester en wethouders [B&W] [dus niet tegen de betreffende ambtenaar, B&W is verantwoordelijk]. Wimpelt de politie u af, wat gewoonlijk het geval is, dan direct een brief naar de Hoofdofficier van justitie van uw arrondissement [zie Google en verderop in dit geschrift staan de adressen vermeld].
2. Brief met aangifte naar de Hoofdofficier van justitie.

Mijns inziens is het zo dat als de hoofdofficier de zaak voor de rechter brengt dat de burger dan geen griffiekosten heeft. Als hij dat niet doet of niet wil [vanwege politieke druk] dan is er nog de gang naar de [onafhankelijke] rechter, hetgeen inhoudt dat je een advocaat zoekt en dan de zaak voor de strafrechter brengt. Dit laatste kost geld dus het zou prettig zijn voor de burger aan de onderkant als politie en justitie eens als medeburgers binnen de rechtsstaat het zouden opnemen voor die onderkant. Maar zoals we inmiddels wel weten is dat niet het geval en is politie en justitie er alleen om de bestaande machtsverhoudingen in stand te houden.

De burger met weinig of geen geld wordt dus het recht onthouden.

De *bestuursrechtelijke* weg is mijns inziens af te raden; het is een trukendoos. De burger wordt eindeloos het bos ingestuurd: de procedures duren eindeloos en de rechter toetst in feite alleen formeel, dus niet inhoudelijk.

Ook Nationale Ombudsman levert niets op.

De bezwaarschriftencommissie neemt bijvoorbeeld in Dongen ongelezen de argumenten van de gemeente over. In hoeverre kan een dergelijke commissie onafhankelijk opereren?

De burger staat machteloos en voelt zich gemanipuleerd.

Als burger wil je juist wel dat er inhoudelijk getoetst wordt, het gaat over geld dat je nu nodig hebt en waar je gevoelsmatig¹⁴ recht op hebt. Deze toetsing zou m.i. primair moeten zijn, al dat formele gedoe: als je een hond wil slaan vind je gemakkelijk een stok.

¹⁴ Voor een ambtelijk apparaat zijn gevoelens uit den boze, maar voor burgers zijn ze essentieel.

De mogelijkheid van een inhoudelijke toetsing ligt in de *strafrechtelijke* benadering.

De rollen worden dan ook omgedraaid: de burger beschuldigt B&W in feite van diefstal [het onthouden van gelden op grond van sociale wetgeving] of andere vergrijpen als die voorliggen en dan moet B&W zich verdedigen waarom het college meent geen gehoor te geven aan de inhoud van de sociale wet of waarom het College middels het ambtenarenapparaat u misleid heeft.

Dit is een veel betere positie dan dat u moet aantonen dat B&W formeel onjuist heeft gehandeld.

Het kan best zijn dat B&W formeel onjuist heeft gehandeld, maar de consequentie is dat dat dan gecorrigeerd wordt en de procedure weer opnieuw gaat beginnen; het geld waar het meestal over gaat heeft u dan nog steeds niet.

De kans is groot dat als u de strafrechtelijke weg bewandelt, dat in het vooroverleg tussen u, de gemeente en de hoofdofficier van justitie of rechter, de zaken al geregeld worden en het nooit tot een rechtszaak komt¹⁵.

Rechtszaken moeten nooit een doel op zich zijn.

¹⁵ Mediëren

Een voorbeeld

U hebt bijvoorbeeld ondersteuning voor het gezinsinkomen aangevraagd in verband met een dochter die ouder is dan 18 en jonger dan 21.

Daar is via de motie Karabulut ruimte voor gekomen. In feite valt een en ander onder de Bijzondere Bijstand.

De gemeente komt met haar beslissing en in de brief staat:

Wij hebben uw aanvraag bekeken en de hardheidsclausule op uw aanvraag toegepast.

Op grond van de uitkomsten van de berekeningen en op grond van de hardheidsclausule komen wij tot de conclusie dat u geen recht heeft op gezinsondersteuning.

Als u het niet eens bent kunt u binnen een paar weken een bezwaarschrift indienen etc.

Als burger sta je te kijken, indrukwekkend wat de gemeente schrijft en je bent al gauw geneigd het allemaal te geloven.

Wat gaat hier mis?

De gemeente schrijft dat ze berekeningen heeft uitgevoerd. Heeft de gemeente die berekeningen ook meegestuurd? Niet dus.

M.a.w.

U moet maar aannemen dat

- de berekeningen *uitgevoerd* zijn
- dat de berekeningen *goed* uitgevoerd zijn
- en dat de hardheidsclausule *correct* is toegepast

In feite is er sprake van misleiding in dit geval. Bovendien is de essentie dat de hardheidsclausule nu juist niet is toegepast.

Wat dan te doen?:

U kunt de gemeente vragen alsnog de berekeningen te sturen.

Levert dat niets op, of duurt het allemaal te lang dan gaat u direct de strafrechtelijke weg op door een brief met aangifte aan de hoofdofficier van justitie met als thema misleiding en niet integer ambtelijk handelen.

Of u benadert een advocaat die de zaak voorbrengt.

Ten slotte de derde weg

Tussen de extremen bestuursrecht en strafrecht, tussen overheid en burger, dient er voor een goed functioneren van onze maatschappij een *derde veld* te ontstaan via welke de zaken kunnen worden afgewikkeld.

Zeker nu de zorgtaken naar het gemeentelijk niveau gebracht worden. Binnen het ambtelijk apparaat is er behoudens juridische kennis weinig of geen deskundigheid te vinden en een cursusje van 6 weken jeugdpsychiatrie zet geen zoden aan de dijk.

Een derde veld als een adviesraad of een cliëntenraad, die bestaat uit deskundige [jarenlange werkervaring] en betrokken burgers.

In de pers wordt het aanstellen van een ombudsman voorgesteld. De vraag is: kan deze ombudsman een onafhankelijke positie innemen? Of wordt het de zoveelste stroman van de gemeente?

Deze cliëntenraad of adviesraad dient echter *geen vrijblijvend* instituut te zijn. Deze cliëntenraad of adviesraad dient binnen de kaders van de wet *bindende* adviezen te kunnen geven richting gemeentelijke overheid en richting burger.

De overheid mag ook niet eigenmachtig het adviesorgaan kunnen opheffen.

Het mooiste zou zijn dat de voorzitter benoemd wordt door de kroon.

Dit zal een *gigantische* daling van rechtszaken tot gevolg hebben omdat door onderling overleg de zaken geregeld gaan worden.

De burgers zullen dan ook het vertrouwen in de rechtsstaat herwinnen, en het frustratiegevoel zal navenant dalen.

De politiek zal kijkende naar het functioneren van de verschillende adviesorganen in het land, het goede omzetten in wetgeving waardoor de adviesorganen een steeds grotere handelingsvrijheid krijgen.

In feite wordt door deze benadering het tekort van een democratie opgeheven. In een democratie wordt direct de inhoud buiten spel gezet. Uw ja weegt even zwaar als mijn ja en dat is natuurlijk onzin. Als ik me jarenlang in een

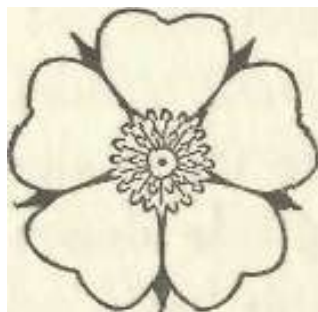
onderwerp verdiept heb is mijn ja wel even iets heel anders dan het ja van iemand die een muntje opgegooid heeft. Deze inhoud laat de democratie liggen en dat doet zeer veel onrecht aan ons mens-zijn.

Een mens wil ook niet door een instantie beoordeeld worden. Dat is de mens onwaardig. Wel kunnen wij als mens leven met de overwegingen van andere mensen als ze goed onderbouwd zijn.

En dat levert deze derde weg op:
een overgang van democratie naar sociocratie.¹⁶

Binnen een sociocratie beslissen een groep mensen over iets. Ditzelfde vinden we terug in de Engelse juryrechtsspraak. Een groep burgers bepaalt of iemand schuldig is, niet de rechter maar burgers. Dus het idee is niet nieuw maar dient wel uitgebreid te worden naar ons maatschappelijk functioneren op vele terreinen.

Burgers beslissen over burgers en de overheid c.q. de gemeente toetst of de beslissing binnen de kaders van de wet liggen. Komen gemeente en de adviescommissie of cliëntenraad er niet uit dan volgt in laatste instantie een gang naar de rechter. In laatste instantie, want het streven moet erop gericht zijn er samen uit te komen als sociale inspanning¹⁷.

¹⁶ Verderop in dit verhaal staat de uitwerking van deze benadering blz. 33.

¹⁷ Vignet door Henk Persijn

Officieren van justitie¹⁸

¹⁸ Per 4-9-2013

Parket generaal: Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Postbus 20305
2500 EH Den Haag
Tel.: 070 - 3399600

Noord Nederland: Hoofdofficier van justitie is mr. J.R. [Jan] Eland
Postbus 577
9700 AN Groningen
T: 088-6991700
E: noord-nederland@om.nl
Bezoekadres: Paterswoldseweg 814
9728 BM Groningen

Oost-Nederland: Mr. N.G. [Nicole] Zandee
Postbus 9032
6800 EP Arnhem
E-mail: Oost-Nederland@om.nl
Eusebiusbinnensingel 28
6811 BX Arnhem tel. [088] 699 19 00 fax [026] 888 45 99

Midden Nederland: mr. J.R. [Johan] Bac
Postbus 505, 3500 AM Utrecht. Telefoon: 088 - 6991500
Fax 088 - 6990170
Het algemene e-mail adres is Midden-Nederland@om.nl

Noord Holland: Mr. B.W.J. [Bob] Steensma
Postbus 601
2003 RP Haarlem
E-mail: Noord-Holland@om.nl
Telefoonnummer voor alle vestigingen: 088 699 1600
Faxnummer voor alle vestigingen: 088 699 0150

Amsterdam: mr. G. T. Hofstee
Parnassusweg 220
Postbus 84500
1080 BN Amsterdam
Tel. 020 541 2111

Den Haag: Mr. H.C.D. [Henk] Korvinus
Prins Clauslaan 60
2595 AJ Den Haag
Postbus 20302
2500 EH Den Haag
Tel: [070] 381 31 31
E-mail: denhaag@om.nl

Rotterdam: mr. F. [Fred] Westerbeke
Wilhelminaplein 100-125
3072 AK Rotterdam
Postbus 50956
3007 BT Rotterdam
Tel: 088 - 699 2100

Zeeland West Brabant: mr. J.P.L.M. [John] Remmerswaal
Fellenoordstraat 62
4811 TJ Breda
Tel: 088-699 2200
E-mail: zeeland-west-brabant@om.nl
Postadres:
Postbus 90112
4800 RA Breda

Oost-Brabant: mr. A.J.A.M. [Bart] Nieuwenhuizen
Leeghwaterlaan 8
5223 BA 's-Hertogenbosch
Postbus 70581
5201 CZ 's-Hertogenbosch
Tel: 073 - 620 20 20

Limburg: Dhr. R.T. Bos
St. Annadal 1
Postbus 1987
6201 BZ Maastricht
Tel: 043 - 346 51 00

Een kleine bijdrage aan de ZORG-discussie¹⁹

Zorg

Nu de discussies over de zorg hoog opblaaien wordt het tijd voor een herbezinning.

Waar komt de zorg vandaan?

Als we als mens geboren worden, worden we direct verzorgd, ware dat niet zo dan leefden we niet lang en gingen dood.

Zorg is dus *primair* aan het leven.

Een tweede kenmerk van deze zorg is dat hij *gratis* gegeven wordt. Wie heeft ooit zijn moeder[ouders] betaald voor de zorg en opvoeding?

Over zorg in deze verhoudingen is ook nooit [behoudens zeer extreme gevallen] sprake van *kwaliteit*. Je hebt deze ouders en daar moet je het mee doen ook al zijn er theoretisch veel betere ouders te vinden.

Omdat deze zorg die eerst door de ouders geleverd wordt door de overheid overgenomen wordt, heeft de overheid *zorgplicht*. Plicht omdat de overheid over *alle* burgers gaat. Nu proberen slimme politici en bestuurders ons burgers wijs te maken dat wij, burgers plichten zouden hebben maar dat is een misvatting zo niet misleiding. Burgers hebben binnen een rechtsstaat rechten en ze dragen als het goed is verantwoordelijkheid. De enige met plichten is de overheid en de onafhankelijke rechter is er in Nederland om de burgers tegen de willekeur van de overheid te beschermen.

Hoe nu met deze gegevens onze samenleving in te richten?

Het regeringsbeleid dient te bevestigen dat de zorg een primaire voorziening is, hier mag geen discussie over zijn.

Dan is zorg gratis dat wil zeggen dat voor de burgers als patiënt de zorg geleverd wordt, gratis.

¹⁹ Met dank aan HvdB en PM die mij via Twitter de juiste sturing gaven om het stuk te schrijven.

Verder valt de oneigenlijke discussie over *kwaliteit* van de zorg weg.

Toch moeten artsen, specialisten en zorgverleners betaald worden.
Hoe gaat de betaling van zorgverleners in zijn werk?

Indien er zorg geleverd wordt gaat de rekening naar een soort administratiekantoor en dat betaalt de behandelaar uit. Het geld komt uit de *belastingpot*. Het geld dat wij gemeenschappelijk opbrengen.

Wie kan deze functie vervullen?

1. de bestaande zorgverzekeraars worden omgevormd tot het landelijk zorgadministratiebureau LZAB. Zij hebben veel administratieve deskundigheid opgebouwd. Zij zouden ook de taken van bijvoorbeeld een DUO kunnen overnemen. Nu zitten daar mensen 90% van de tijd niets te doen.
2. bijvoorbeeld een DUO die capaciteit te over heeft, kan deze taak overnemen
3. Het LZAB bewaakt de centen en legt de gegevens halfjaarlijks terug naar de politiek eventueel via de rekenkamer.

Politiek en regering nemen op grond van de gegevens maatregelen om de zorgplicht te handhaven.

De zorgplicht van de overheid kan ook leiden tot het oprichten van bijvoorbeeld een staatsfabriek [bv Organon in Oss] om goedkoop de gangbare medicijnen te maken.

Functioneren van de zorg binnen de rechtsstaat

De huisarts blijft de spin in het web.

De keuze van de huisarts blijft bij de patiënt daar is geen discussie over mogelijk, het is een vertrouwenskwestie.

De huisarts schrijft medicijnen voor en verwijst door. Deze doorverwijzing is vrij absoluut in die zin dat de patiënt wel eventuele klachten kan bespreken met de huisarts waarna mogelijk een andere verwijzing kan volgen. We moeten niet de weg opgaan dat de patiënt alle beslissingen in twijfel kan trekken, dan kun je als huisarts niet meer functioneren. Vertrouwen is de basis.

Naast de huisarts dienen er plaatselijk coöperatieve burgerverbanden, zoals een adviesraad of cliëntenraad [sociocratie] te ontstaan die de beslissingen

rond de zorgaanvragen richting de gemeente gaat nemen. Deze beslissingen zijn bindend vermist binnen de kaders van de wet. De gemeentelijke overheid mag dan toetsen of het zo is, daar is ze goed toe in staat.

Zo ook op het gebied van de volkshuisvesting en andere gebieden dienen deze coöperatieve verbanden te ontstaan.

In geval van onoplosbare conflicten dient de gemeente naar de bestuursrechter of strafrechter te stappen. Dit dient een uiterste oplossing te zijn. Ook staat het de burger vrij naar de rechter te stappen.

In de driehoek overheid deskundigen en burgergroepen dient de zorg en het maatschappelijk middenveld vorm te krijgen

De oneigenlijke verplichte eigen bijdrage en de zorgpremie verdwijnen in bovenstaand model. De verplichte eigen bijdrage is zo wie zo discriminerend te noemen²⁰ en in strijd met onze grondwet. Verder dient de premie te verdwijnen omdat die in strijd is met de eigen aard van de zorg.

Net als in een gezin de touwtjes aan elkaar geknoopt dienen te worden zo ook bij de overheid en de ene keer is er meer ruimte en de andere keer minder. Dat is heel normaal. In de afweging echter van meer of minder is de zorg primair.

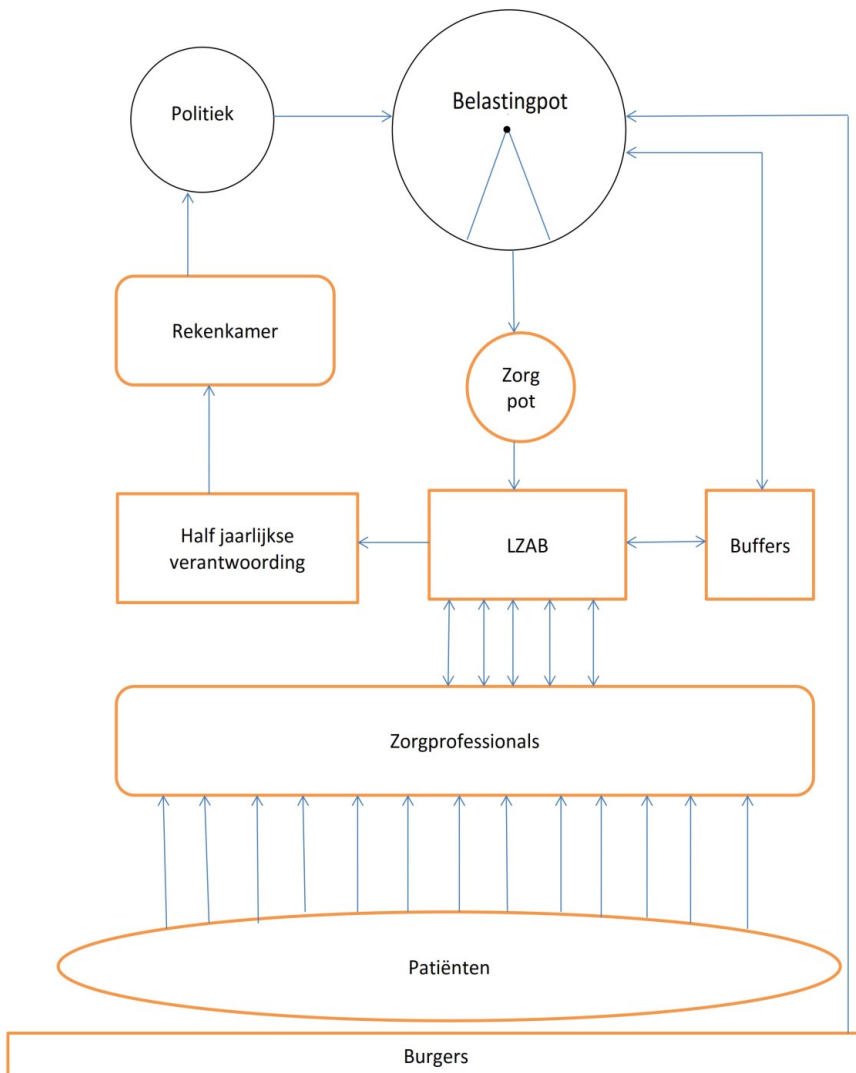
De afweging meer of minder is een politieke afweging. Deze afweging is echter niet absoluut want als de zorgvraag [ook de oneigenlijke zorgvraag] toeneemt heeft de overheid de plicht eraan te voldoen. Andere projecten zullen dan moeten wachten of er zal salaris ingeleverd moeten worden. Toch zullen de professionals in het veld ervoor moeten zorgen dat de grenzen niet overschreden worden, dat is hun verantwoordelijkheid. Het is onzin de schuld van budgetoverschrijding bij de patiënten te leggen, patiënten willen gewoon blijven leven en zo goed en zo lang mogelijk. Maar ook daar ligt een grens en die zal iemand moeten stellen. Dit probleem kun je niet oplossen door de zorgpremies en de verplichte eigen bijdrage maar te blijven verhogen.

The sky is no longer more the limit! Ook de zorgverleners zullen geconfronteerd moeten worden met niet onmiddellijk inbare rekeningen, hetgeen hen scherp houdt om maar niet aan alle zorgvragen te voldoen en eerder grenzen te stellen. Om dit laatste probleem enigszins te tackelen kan men denken aan het opbouwen van buffers. Buffers die tot stand komen in de

²⁰ Mensen die ziek zijn, zijn de verplichte eigen bijdrage al kwijt. De overheid discrimineert deze mensen en dat is in strijd met onze grondwet.

jaren dat het goed gaat d.w.z. dat er geld overblijft. Toch zal de politiek ook een claim op de buffers blijven leggen.²¹

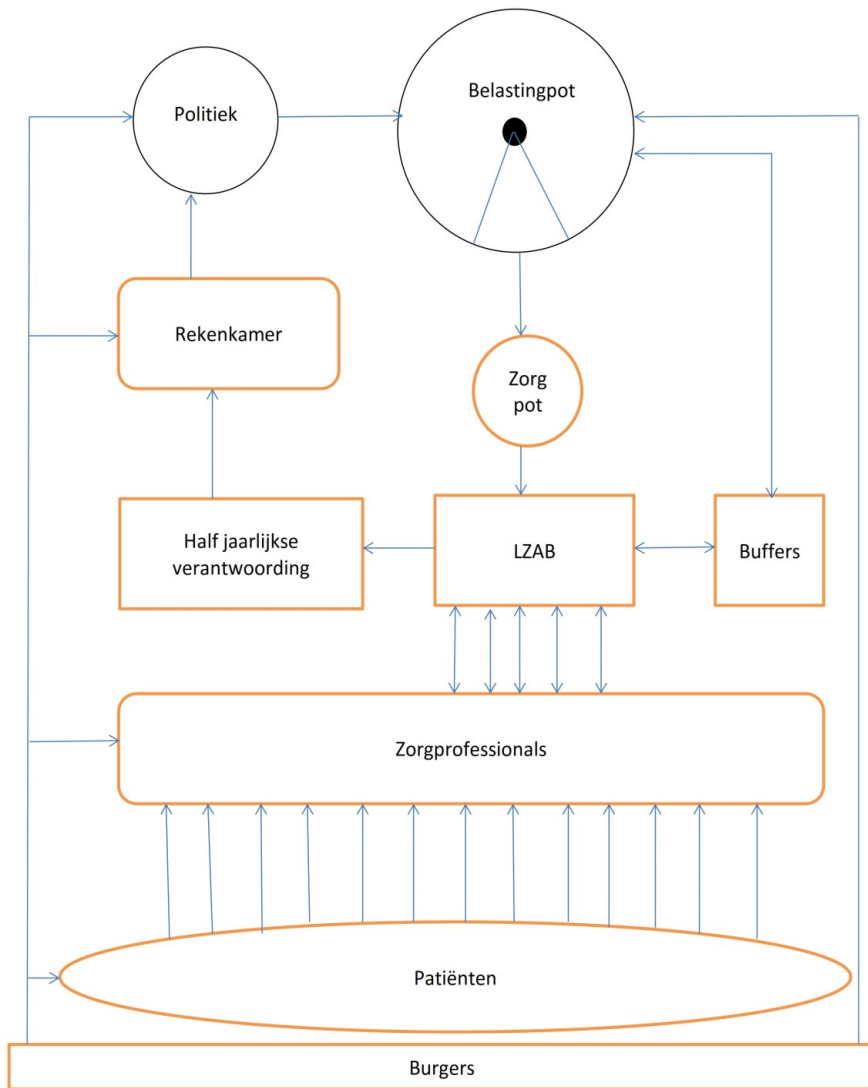
Schema zorgbetalingen
LZAB = Landelijk Zorg Administratie Bureau

²¹ Met dank aan Elly Boons.

Schema zorgbetalingen

LZAB = Landelijk Zorg Administratie Bureau [de vroegere zorgverzekeraars]

Als we naar de pijltjes links in bovenstaand schema kijken dan zien we dat op alle niveaus burgers actief zijn.

De benadering van de zorg in de praktijk²²

Tussen huishouding en staatshuishoudkunde

Als we naar een 'simpele' huishouding kijken dan zien we dat er geld binnenkomt via een uitkering of via werk en in heel sommige gevallen heeft iemand een vermogen achter zich staan door een erfenis of door de hoofdprijs in de staatsloterij. Maar in het algemeen gaat het om een uitkering en loon en in het geval er sprake is van ondernemerschap is het inkomen wisselend per maand al naar gelang of het goed of minder goed gaat.

Laten we nu eens kijken naar de andere kant van het plaatje de uitgaven: Gas water licht telefoon internet tv verzekeringen huur of hypotheek aflossing allerhande kosten zoals belasting voor de auto, benzine kosten onderhoud. In geval van kinderen schoolgeld kleding schoeisel cadeautjes uitstapjes reisgeld etc etc.

Het begint me nu al te duizelen maar wonder o wonder de meeste vrouwen weten de zaak rond te draaien, een ware kunst en zeer ondergewaardeerd.

Laten we nu eens naar een concrete situatie kijken. Alles loopt met kleine wisselingen gestroomlijnd en het gezin heeft zoveel gespaard [sorry uitkeringsgerechtigden] dat men al begint te fantaseren over de aanschaf van een nieuwe auto. Folders worden aangesleept en er heerst een sfeer van opwinding in huis na zoveel jaren een nieuwe auto!

Dan gebeurt er iets onverwachts kleine Marie wordt ziek en het ziet er beroerd uit naar de dokter, het ziekenhuis tal van onderzoeken en de rekeningen stromen binnen.

Gelukkig komt Marie er goed doorheen maar wat zijn dan de overwegingen van dit gezin: wel de auto kopen en dan Marie maar minder zorg?

Ik denk dat we kunnen stellen dat Marie voor gaat [In enkele heel trieste uitzonderingen zal de auto voorgaan]. Dit gezin stelt zorg primair en weet toch nog nadat alles achter de rug is een wat kleinere auto aan te schaffen.

Hoe zit het nu op landelijk niveau is dat daar echt veel anders?

²² Uitbreiding naar aanleiding van een vraag op Twitter.

De rijksoverheid heeft tal van inkomstenbronnen. Een groot aantal kennen wij als burgers maar ik weet zeker dat er ook bronnen zijn die wij niet kennen maar daar wordt niet overgesproken en zo kan ons een crisis voorgehouden worden die er feitelijk niet is? Maar laten we ervan uitgaan dat we precies weten wat er binnenkomt hoe ziet het er dan aan de uitgavenkant uit?

Het duizelt me al weer van Koning tot de onderwijzer tot het onderhoud van de school, van generaal tot zandhaas, van ambassadeur tot professor, van leraar tot uitkeringsgerechtigde, van rechter tot Ombudsman etc. etc. het zou eens goed zijn dat iemand die lijst exact uitschrijft. Ik vrees dat velen zouden omvallen. En dan praat ik nog niet eens over de kosten van de zorg, het onderhoud van de wegen etc. etc.

Maar net zoals in een huishouding moeten we als overheid proberen de boel in balans te houden er mag niet veel meer uitgaan dan er binnenkomt? Nou ja de overheid heeft veel meer mogelijkheden om te sjoemelen dan u en ik en vandaar dat de tekorten soms uit de hand lopen en dan wordt dat de burger verweten. Is dat eerlijk? Ik denk het niet, het is verkeerd beleid. Maar laten we niet te streng zijn, zeker niet zo streng als Gerrit Zalm die de korsetten financiering heeft uitgevonden en een term als begrotingsdiscipline! Wie weet in zijn eigen huishouding hoe de zaken er precies voorstaan? Ik zeg het u: ook al wordt alles bijgehouden dan weet u het niet zeker, er zijn altijd onverwachte zaken. Maar wat zegt Zalm: hier staat zoveel geld voor en daar zoveel en daar mag je niet overheen op straffe van! De boeman. Hij vergeet dat al dat geld uit *dezelfde* pot komt en dat als de nood aan de man komt dat er dan geld van de ene pot naar de andere moet vloeien. *Communicerende vaten* heet dat, lagere schoolwijsheid. Niet bij Zalm waar alles vast in hokjes zit. En de gemeenten zijn zo slim geworden dat ze proberen zoveel mogelijk op de sociale uitgaven te bezuinigen en dan vloeit dat geld aan het eind van het jaar naar de algemene middelen. Het is niet *geoormerkt* en de burger wordt een oor aangenaaid.²³ Onverantwoord beleid want men vergeet dat zorg prioriteit heeft. Nee, aanzien en prestige dat is wat de politici kraaien als haantjes.

Dus als we de hele lange lijst van uitgaven van het rijk zien dan valt er over de hele linie te bezuinigen als de nood aan de man is: de koning kan met minder, de professor kan met minder, de leraar kan met minder, de politicus kan met veel minder etc. Als het nodig is. En als de regering zelf zegt dat we in een crisis

²³ Dus toch communicerende vaten? Het lijkt zo, maar als een gemeente door uitsparen op de zorg andere projecten kan financieren lijkt mij dat een slechte zaak, daar naar mijn mening zorg primair is.

zitten dan is het nodig deze bezuinigingen, die 'het snijden in eigen vlees' heten, door te voeren. Doen ze dat ook?

We zijn toch niet gek onze vrienden te benadelen? De burgers zullen de rekening betalen en dan komt het hele circus van bedrog en misleiding op gang. Ineens is de zorg niet meer te betalen, wat een kolder de zorg is altijd te betalen alleen niemand wil iets inleveren. Zeg dat dan en hou op de burgers te belazeren. Want dat is het inmiddels wel geworden. Zorgverzekeraars die miljarden winst maken! Apothekers die gesprekskosten²⁴ in rekening brengen en dan de burger zijn recht op keuze van de huisarts afpakken met als argument dat dat goedkoper is! Jazeker is dat goedkoop. Zorgverzekeraars die menen iets over kwaliteit te kunnen zeggen, laat me niet lachen. Als gezegd kwaliteit is helemaal geen discussiepunt in de zorg dus waar hebben ze het over? Misleiding hebben we het over.

De overheid heeft *zorgplicht* en laat ze die nakomen en schuif niet je eigen onvermogen en onwil in de schoenen van de burgers.

Jan Sterenborg

²⁴ Laatst was ik bij de groenteboer en vroeg hem: komen die wortels uit Nederland of Griekenland? Uit Nederland. Prima, zei ik maar toen ik op het bonnetje keek schrok ik want er stond adviesgesprek 3,50 euro!

In statu nascendi van democratie naar sociocratie

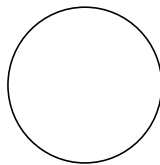
De blauwdruk in zijn ontstaansgeschiedenis

We leven in een samenleving maar wat dat precies inhoudt is feitelijk een mysterie

Samenleving . ?

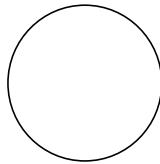
We kunnen nu eens voor onszelf benoemen wat er allemaal voor ons in die samenleving thuishoort, dan krijgen we een eindeloze lijst met zaken en dingen, voor een ieder van ons verschillend maar ook met overeenkomsten:

Samenleving-1

?

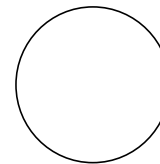
Samenleving-2

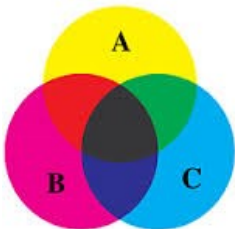
?

.....

Samenleving-x

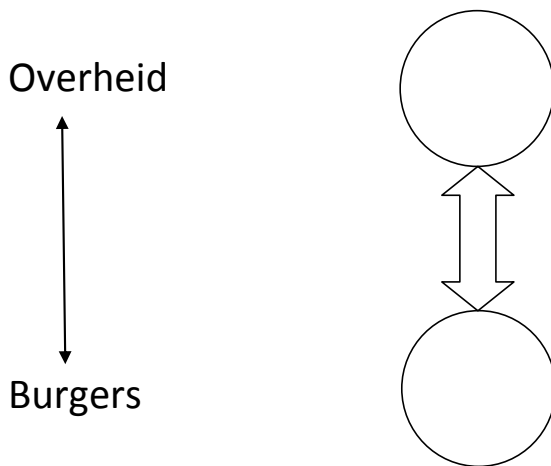

?

Overeenkomsten en verschillen

Kijken we nu eens nader en gaan we samenhangende zaken onderscheiden dan volgt al vrij snel:

Deze verhouding is gezond als er een over en weer is tussen Overheid en Burgers zodat de maatregelen van de overheid aan blijven sluiten bij de veranderende behoeften van de burgers.

En omgekeerd dat burgers de nieuwe regelgeving als legitiem beschouwt.

Deze verhouding is ongezond als de overheid los van de burgers haar eigen plannen gaat doordrukken en van bovenaf oplegt aan de burgers: we krijgen dan een robot-staat met dictatoriale verhoudingen.

En omgekeerd als de burgers zich niets meer aantrekken van de overheid en iedereen doet maar wat hij of zij meent te moeten doen dan ligt de chaos om de hoek.

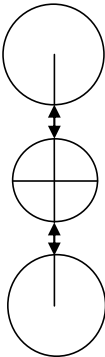
Binnen dit onderscheid heeft de overheid plichten met name zorgplicht omdat zij over *alle* burgers gaat.

Om nu de burgers tegen de willekeur van de overheid te beschermen is er een deling van machten tot stand gekomen en is er tussen overheid en burgers een instantie gekomen: de onafhankelijke rechter.

Overheid

Onafhankelijke rechter

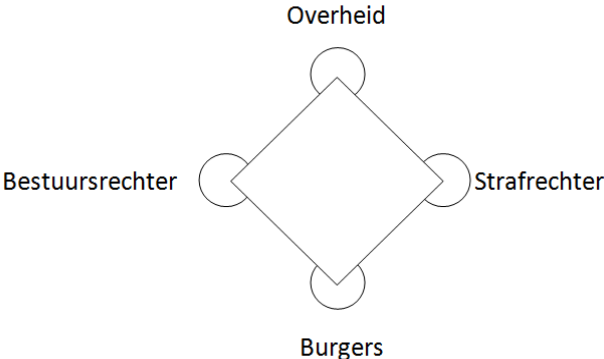
Burgers

Dus als de overheid vindt dat een burger zich niet houdt aan haar richtlijnen kan ze naar de rechter stappen en omgekeerd als de burger vindt dat de overheid hem niet terecht behandelt dan kan de burger naar de rechter stappen.

Belangrijk is dat de rechtsgang niet belemmerd wordt, dat is strafbaar.

In de loop der tijd heeft deze rechterlijke instantie zich gedifferentieerd in verschillende rechtsgebieden, hetgeen niet altijd bevorderlijk is. In extremo hebben we in het geval van de verhouding overheid-burger te maken met twee rechtsinstanties: de bestuursrechtelijke en de strafrechtelijke benadering.

Het dilemma hierbij is dat aan iedere zaak beide benaderingen kleven maar in de praktijk word je of naar de ene of naar de andere instantie verwezen. Het beste is, als je al op weg gaat, beide wegen gelijktijdig te bewandelen.

Als een burger de weg van het bestuursrecht bewandelt dan is de uitkomst meestal dat de procedure op een bepaald punt moet worden overgedaan of worden voortgezet en dit verhaal kan zich talloze malen herhalen totdat de burger helemaal murw geslagen de zaak opgeeft. Dit laatste is niet wenselijk omdat dat het vertrouwen in de rechtsstaat schaadt.

Als je vervolgens de strafrechtelijke weg gaat bewandelen dan komt er een tweede gang tot stand waarbij vanaf de politiemans tot en met de officier van justitie gezegd wordt dat de aangekaarte zaak civielrechtelijk is en niet strafrechtelijk met andere woorden: u moet niet bij ons zijn, stapt u maar naar een advocaat. Je vraagt je af waar deze mensen hun wijsheid vandaan halen en met welk recht zij op de stoel van de rechter durven te gaan zitten? Allerlei smoezen liggen dan voor de hand: beperkte opsporingscapaciteit, reputaties die op het spel staan etc.

Als burger heb je meestal met het ambtelijk apparaat van een gemeente of instantie te maken maar de ambtenaar zelf kun je niet aanklagen want hij of zij is niet de eindverantwoordelijke, dat zijn B&W of de directie van de instantie. Je kunt wel een klacht tegen een ambtenaar indienen maar die wordt dan intern afgewikkeld. Dus als je al aanklaagt dan burgemeester en wethouders of de directie van de betreffende instantie.

Door de differentiatie of opsplitsing van de rechtsgang neemt de manipulatiegraad toe en dat is in toenemende mate onwenselijk zeker nu de zorgtaken naar de gemeenten doorgeschoven worden. Gemeenten hebben weinig of geen deskundigheid in huis en als gevolg daarvan zal het aantal processen gigantisch stijgen.

Dan maar de griffiegelden omhoog?

Dat betekent klassenjustitie en is strafbaar omdat je ten eerste niet mag discrimineren en ten tweede mag je de rechtsgang niet hinderen.

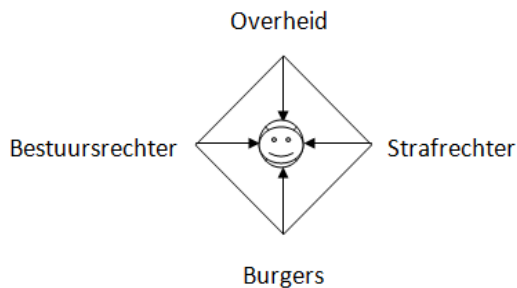
Naarmate de rechtsstaat ingeleverd wordt voor een machtsbolwerk is het in toenemende mate van belang ervoor te zorgen dat de burger zijn recht niet krijgt.

Zijn er nog andere oplossingen?

Gelukkig is er een derde weg benadering waarin alle geledingen tezamen komen en dat noemen we de adviesraad of cliëntenraad of burgerraad etc.. Dit idee is hetzelfde als in de Engelse juryrechtsspraak. De rechter bepaalt dan niet of iemand schuldig is of niet dat doet de jury, een groep mensen uit de burgerbevolking. En zo ook dient de adviesraad te bestaan uit een groep mensen uit de burgerbevolking en deze groep gaat de beslissingen nemen. De gemeenten c.q. de overheid mag dan toetsen of het beslotene binnen de kaders van de wet valt.

Komt de overheid en de adviesraad er echt onderling niet uit dan kan de zaak in laatste instantie voorgelegd worden aan de rechter. Dit laatste geldt ook voor de individuele burger.

Belangrijk is dat een dergelijke adviesraad bindende beslissingsbevoegdheid krijgt dat maakt haar meer onafhankelijk van de overheid.

In het centrum de adviesraad, een groep burgers met

het zwaard des onderscheids in de hand.

Op zoek naar de inhoud

Een mens evenals een ambtelijk apparaat binnen bijvoorbeeld een gemeente dient goed te functioneren. Als we een mens een vraag stellen en er komt geen zinnig antwoord dan denken we al gauw die is niet helemaal in orde of die spoort niet, wakkie wakkie dus.

Hetzelfde met een ambtelijk apparaat als je als burger een vraag stelt en je krijgt geen adequaat antwoord dan denk je ook al gauw wakkie wakkie.

Toch doet een ambtelijk apparaat er alles aan om middels procedures en aangescherpte procedures de betrouwbaarheid van het apparaat te verhogen. Even los van de inhoud van de gestelde vraag zorgt het apparaat ervoor dat er binnen de gestelde termijnen een antwoord op tafel ligt. Is dat niet zo dan kan dat middels een in gebreke stelling afgedwongen worden.

Maar dan de inhoud, waar blijft de inhoud van mijn vraag? Die is meestal verdwenen men voldoet aan de formele eisen en dat is het dan.

Wakkie wakkie?

En daar ligt nu ook de zwakte van een systeem: het kan in zich zelf functioneren en dan ook nog eens procedureel goed maar het is niet genoeg want de inhoud is vrij²⁵ en daar ligt de grote manipulatiefactor van de burger. Als je een computerprogramma schrijft dan is de eerste zorg: zitten er formele fouten in? Ja, meestal wel, maar die haalt de compiler [het vertaalprogramma dat de programmeercode omzet in machinecode] er wel uit en dan is het goed? Nee, want dan moeten we controleren of het programma ook doet wat het moet doen als ik er 1+1 in stop moet er herhaaldelijk 2 uitkomen en niet iets anders. Dus een goede syntaxis betekent nog niet een goede semantiek.

Het gemeentelijk apparaat kan nooit zelf en geen enkele wet of regel kan zelf de inhoudelijke kant van zaken waarborgen. Daar is een grens, een horizon en die kan alleen overstegen worden doordat andere mensen de inhoud van de gestelde vraag gaan bekijken, het kan niet anders ware het wel zo dan zouden computers het van ons kunnen overnemen. Zelfs dat kan maar dan worden we alleen formeel beoordeeld; de inhoud doet er dan niet meer toe en dan leven we in dictatoriale verhoudingen om het woord fascistisch maar niet te hoeven gebruiken.

Het is een teken van beschaving de beslissingen door mensen te laten nemen, toetsing aan de wet kan altijd en is ook nodig. Het alleen aan ambtenaren overlaten is niet verstandig, zij hebben ook een eigen agenda, een eigen inhoud en al heel gauw gaan andere zaken de prioriteit overnemen van de

²⁵ Met de inhoud is vrij bedoel ik dat een inhoud vrij is in de interpretatie door anderen, maar gebonden is aan de vraagsteller. De kunst is het deze gebonden inhoud, die meestal onbewust is, middels interpretatie door anderen op tafel te krijgen.

zorgprioriteit die toch primair is. De reden naar buiten toe is dan veel te gemakkelijk dat er geen geld zou zijn en dat zou lariekoek zijn want al maakt een gemeente door extra zorguitgaven een verlies van bijvoorbeeld 500.000 euro dan wordt dat door het rijk aangevuld. Dit laatste is geen reden om maar onverantwoordelijk met het geld om te gaan maar de Zalm-eis dat we binnen de begroting moeten blijven is terecht een leugen want het is een streven en geen plicht. De plicht van de overheid is te zorgen voor haar burgers, zorgplicht en die is primair.

De beslissingen door meerdere mensen in een groep te laten nemen heeft als voordeel dat er vanuit meerdere invalshoeken en lagen naar het probleem gekeken wordt, ieder mens heeft weer een andere opvatting. Iets dat aan de buitenkant eenvoudig lijkt kan bij nadere beschouwing heel complex liggen. En is dit simpel? Nee, zeker niet! Het betekent dat de groep er ook uit moet komen en dat is een heel geworstel. Dit geworstel is echter nodig om de inhoud een kans te geven en recht te doen.

De inhoud maakt ons weer bewust van het mysterie mens en het mysterie samenleving, mysteries die niet in een computer passen.

Het moet kunnen dat twee identieke aanvragen door twee verschillende personen anders inhoudelijk beoordeeld gaan worden. Er dient dan wel een onderbouwing aan ten grondslag te liggen.

Is een van de partijen de gemeente of de burger zelf het niet eens met die onderbouwing dan kan men als laatste oplossing de weg naar de rechter zoeken als men er onderling echt niet uitkomt.

Het streven dient erop gericht te zijn er onderling wel uit te komen.

De erfenis van Simone²⁶

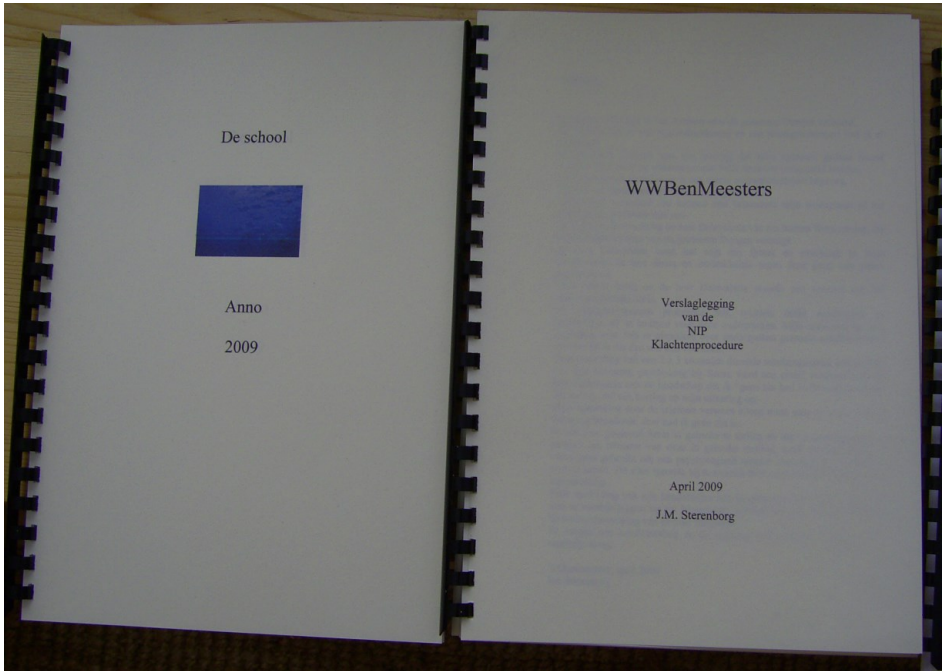

De Inhoud²⁷

²⁶ Simone Dirven van Aalst was burgemeester van de gemeente Dongen.

²⁷ De vijf rapporten zijn aan de officier van justitie te Breda aangeboden ter ondersteuning van de aangifte tegen B&W van de gemeente Dongen.

²⁸ Over schoolproblemen en de leerplichtambtenaar, Over reïntegratieproblemen en valse rapportage, Over de sociale dienst van 2007-2010, Over de sociale dienst 2010-2012, Vrouwe Justitia en de rechtsstaat.

Voor vragen, opmerkingen en aanvullingen kunt u contact op nemen via:
E-mail: website.vcr@gmail.com

Versie 12.6 september 2014
ISBN: 9789402122541
NUR: 740, 820